

Beträffande kvarstående skatt gäller att befrielse från eller nedsättning av skatteavdrag för sådan skatt kan medgivas även om nedsatt arbetsförmåga, långvarig oförvållad arbetslöshet, stor försörjningsbörda eller annan därmed jämförlig omständighet icke föreligger. Här om hänvisas till andra stycket av anvisningarna till 41 § uppbördsförordningen.

Angående extra avdrag vid *taxering* till kommunal och statlig inkomstskatt stadgas i 50 § 2 mom. kommunalskattelagen jämte anvisningar och i 9 § 2 mom. förordningen om statlig inkomstskatt.

1. Nedsatt arbetsförmåga.

Om arbetsförmågan uppgives vara nedsatt av psykisk orsak såsom missanpassning eller arbetsskygghet, torde försiktighet böra iakttagas vid prövning av ansökningen så att skattelättnad icke beredes arbetstagare med normal arbetsförmåga, som medvetet begränsar sin arbetsprestation i sådan omfattning att inkomsten av arbetet täcker allenast vad han behöver för sina levnads-kostnader exklusive skatteutgifterna.

2. Långvarig oförvållad arbetslöshet.

I regel torde arbetslöshet få betecknas som långvarig, om densamma varar tre eller fyra månader i omedelbar eller i huvudsak obruten följd.

3. Stor försörjningsbörda.

Det torde i allmänhet få förutsättas att skattskyldig, som har att försörja tre eller flera barn, har stor försörjningsbörda. Är skattskyldig ensamstående och huvudsakligen sysselsatt i förvärvsarbete, torde försörjningsbördan kunna anses stor redan om två barn utan egen inkomst och utan

möjlighet att lämna effektiv hjälp i hemmet förefinnes. Stor försörjningsbörda kan även föreligga för ensamstående med endast ett barn, där detta barn är i behov av ständig tillsyn och vård.

Stor försörjningsbörda kan föreligga även emot andra än barn, exempelvis syskon utan inkomst (se härom vidare under punkt 4 nedan).

4. Annan därmed jämförlig omständighet.

I 50 § 2 mom. kommunalskattelagen stadgas, att vid taxering extra avdrag må medgivas om skattskyldigs skatteförmåga under beskattningsåret varit väsentligen nedsatt till följd av långvarig sjukdom, olyckshändelse, ålderdom, underhåll av andra närstående än barn, för vilka den skattskyldige ägt tillgodonjuta allmänt barnbidrag, eller annan därmed jämförlig omständighet.

Befrielse från eller nedsättning av skatteavdrag kan ifrågakomma i alla sådana fall där extra avdrag för nedsatt skatteförmåga vid taxering kan medgivas.

5. Blandade fall.

Skattskyldig kan självfallet som skäl att erhålla befrielse från eller nedsättning av skatteavdrag åberopa flera orsaker, av vilka en kan falla under en av punkterna här ovan och en under en annan. Den lokala skattemyndigheten har då att bedöma den inverkan på skatteförmågan, som må föreligga genom de samverkande omständigheterna. Som exempel må anföras, att såväl nedsatt arbetsförmåga som stor försörjningsbörda kan åberopas på en gång. Även om i ett sådant fall ingendera av de anförda orsakerna ensam skulle kunna motivera befrielse eller nedsättning, kan de tillsammans utgöra tillräcklig grund härför.

B. Normalbeloppen.

1. Jämlikt punkt 1 av anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen är normalbeloppen för existensminimum i första hand avsedda för skattskyldiga, vilkas inkomst huvudsakligen härflutit av förvärvskällan tjänst.

2. Normalbeloppen avser *dels* ensamstående skattskyldiga och *dels* sammanlevande äkta makar och likställda. Tillägg för barn avser båda kategorierna. Om två skattskyldiga, som ur taxeringssynpunkt är att betrakta som ensamstående, sammanlever med gemensamt hushåll, skall för dem tillämpas det normalbelopp, som gäller för äkta makar.

3. I normalbeloppen beräknas bostad ingå med 1.800 kronor (ett rum och kök med uppvärmning) för ensamstående utan barn eller med ett barn samt för makar och likställda utan barn.

Återstående del av normalbeloppen avser andra utgifter såsom för kost, kläder, tvätt, hygien, gas, elektricitet, fackföreningsavgifter, andra nödvändiga medlemsavgifter samt smärre utgifter för tillfälliga behov.

Beträffande frågan om såväl höjning som sänkning av normalbeloppen med hänsyn till den faktiska hyreskostnaden hänvisas till vad därom anförts nedan under avdelning D punkt 1.

C. Beräkning av den skattskyldiges inkomster.

1. Bestämmelser härom finns meddelade i anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen.

2. Jämlikt punkt 1 av anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen medräknas icke barnbidrag. Socialhjälp bör icke heller medräknas. Ersättning från försäkrings-

kassa, sjukpenning vid yrkesskada eller ersättning på grund av arbetslöshetsförsäkring ävensom uppburna underhållsbidrag för barn och bidragsförskott och andra liknande icke skattepliktiga intäkter skall däremot medräknas.

3. Vid bestämmande av den inkomst, som skall jämföras med existensminimum, må från bruttoinkomsten avdrag ske endast för *nödiga* utgifter för inkomstens förvärvande t. ex. för resor till och från arbetet; avdrag får icke göras för gäldräntor eller för livförsäkringspremier, fackföreningsavgifter eller därmed likställda utgifter.

D. Avvikelser från normalbeloppen.

1. Beträffande det i normalbeloppen ingående värdet av bostad erinras om att i det enskilda fallet existensminimum må höjas eller sänkas i anslutning till den faktiska hyresutgiften under förutsättning, att bostaden inte anses vara för stor. Utgångspunkt bör därvid vara att som normal bostad som regel anses för ensamstående utan barn eller med ett barn samt för makar och likställda utan barn ett rum och kök. För familj bestående av tre eller fyra personer bör som normal bostad godtagas lägenhet om två rum och kök. För större familj må större bostad godtagas som normal. Anses bostaden onormalt stor, skall existensminimibeloppen fastställas efter kostnaden för bostad av normal storlek. Är bostaden större än "normal" men hyran så låg att "normal" bostad icke kan erhållas för lägre belopp, må undantagsvis även i sådant fall existensminimum fastställas med ledning av den faktiska hyran. Det må även påpekas, att det vid skatteavdrag förbehållna beloppet *tillfälligt* kan höjas över existensminimum, så att den skattskyldige erhåller rådruum att nedbringa hy-

reskostnaden genom att hyra ut en del av bostaden.

2. Måste skattskyldig eller hans maka eller hemmavarande minderårigt barn enligt läkarintyg föra särskild diet, medförande extra utgifter för kost, bör tillägg till normalbeloppet göras i skälig omfattning.

3. Om skattskyldiga, som åtnjuter fritt vivre, såsom hemmasöner, hemmadöttrar eller hembiträden, i undantagsfall finnes böra få extra avdrag för nedsatt skatteförmåga på grund av existensminimum, bör som normalbelopp anses de i skatttabellerna angivna värdena för fritt vivre med tillägg av skäligt belopp för vissa nödiga utgifter.

4. Beträffande avvikelser från normalbeloppen hänvisas i övrigt till anvisningarna

till 50 § kommunalskattelagen. Av vikt är att alla de förhållanden blir beaktade, vilka kan inverka på storleken av existensminimum i det enskilda fallet.

E. *Vid skatteavdrag förbehållet belopp.*

2. Om två makar eller likställda båda åtnjuter inkomst, bör det belopp, som förbehålles envar av dem, regelmässigt fördelas lika mellan makarna. I den mån normalbelopp icke kan utnyttjas av den ena maken bör det tillgodoräknas den andra maken. I enlighet med vad som anförts under punkt 2 B här ovan skall detta jämväl som regel gälla beträffande två skattskyldiga, vilka ur taxerings synpunkt är att betrakta som ensamstående, därest de sammanlever med gemensamt hushåll.